

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2000-2001

1 FEBRUARI 2001

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 maart 1995 betreffende de netten voor distributie voor omroep-uitzendingen en de uitoefening van televisieomroepactiviteiten in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Evocatieprocedure

AANVULLEND VERSLAG
 NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
 FINANCIËN EN VOOR
 DE ECONOMISCHE AANGELEGENHEDEN
 UITGEBRACHT
 DOOR DE HEER **SIQUET**

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen:

1. Vaste leden: de heren De Grauwe, voorzitter; Caluwé, Creyelman, Moens, Van den Brande en Siquet, rapporteur.
2. Plaatsvervangers: de heer Barbeaux, mevrouw Cornet d'Elzuis, de heren Daif, de Clippele, Dubié en Geens.
3. Andere senatoren: de heren Monfils, Moureaux en mevrouw Nagy.

Zie:

Stukken van de Senaat:

2-602 - 2000/2001:

- Nr. 1: Ontwerp overgezonden door de Kamer van volksvertegenwoordigers.
 Nr. 2: Amendement.
 Nr. 3: Verslag.
 Nr. 4: Tekst aangenomen door de commissie.
 Nrs. 5 tot 7: Amendementen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2000-2001

1er FÉVRIER 2001

Projet de loi modifiant la loi du 30 mars 1995 concernant les réseaux de distribution d'émissions de radiodiffusion et l'exercice d'activités de radiodiffusion dans la région bilingue de Bruxelles-Capitale

Procédure d'évocation

RAPPORT COMPLÉMENTAIRE
 FAIT AU NOM
 DE LA COMMISSION
 DES FINANCES ET
 DES AFFAIRES ÉCONOMIQUES
 PAR M. **SIQUET**

Ont participé aux travaux de la commission:

1. Membres effectifs: MM. De Grauwe, président; Caluwé, Creyelman, Moens, Van den Brande et Siquet, rapporteur.
2. Membres suppléants: M. Barbeaux, Mme Cornet d'Elzuis, MM. Daif, de Clippele, Dubié et Geens.
3. Autres sénateurs: MM. Monfils, Moureaux et Mme Nagy.

Voir:

Documents du Sénat:

2-602 - 2000/2001:

- N° 1: Projet transmis par la Chambre des représentants.
 N° 2: Amendement.
 N° 3: Rapport.
 N° 4: Texte adopté par la commission.
 N° 5 à 7: Amendements.

De commissie heeft de amendementen nrs. 1 en 3, ingediend op artikel 13 van de eerder in commissie aangenomen tekst (Stuk Senaat, nr. 2-602/4), die door de plenaire vergadering op 1 februari 2001 naar de commissie werd teruggezonden, op diezelfde dag nog besproken.

1. BESPREKING

De heer Caluwé heeft zijn amendement nr. 1 opnieuw ingediend (Stuk Senaat, nr. 2-602/7).

De auteur verklaart zulks ook te hebben gedaan omdat hij van oordeel is dat zijn amendement aansluit bij de resolutie van 26 januari 2001 van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad (zie stuk nr. A-166/4, 2000/2001). De Raad vraagt immers een voorafgaand overleg met het federaal niveau. In die zin sluit amendement nr. 1 beter aan bij de concrete vraag dan het amendement nr. 3 van de heer Moureaux c.s.

De heer Moureaux antwoordt dat de methode in zijn amendement nr. 3 (Stuk Senaat, nr. 2-602/6) verschillend is maar dat het resultaat identiek is met wat de Brusselse Hoofdstedelijke Raad wenst. Men voert een samenwerking in op een punt waarop de bedoelde heffing slaat.

De voorgaande spreker is voorts van oordeel dat het niet kan dat federale biculturele instellingen of initiatieven gefinancierd worden via bijdragen die zullen worden aangerekend aan de Brusselaars zelf — en enkel aan de Brusselse kabelabonnees —, terwijl het patrimonium van deze instellingen ten goede komt aan het gehele land.

Er zijn immers geen garanties dat de kabelmaatschappijen de heffing niet aan hun abonnees zullen doorrekenen.

Artikel 13 is dus in strijd met het beginsel van de federale loyaliteit en goed bestuur. Vandaar het amendement om dit artikel te doen vervallen.

Een andere senator vestigt de aandacht op het feit dat het simpelweg schrappen van het artikel weliswaar nauwer aansluit bij de wens die de Brusselse Hoofdstedelijke Raad in zijn resolutie te kennen heeft gegeven. Het is echter ook vanzelfsprekend dat amendement nr. 3 in de lijn ligt van de redenering die aan het wetsontwerp ten grondslag ligt. Vandaar de invoering van deze overlegprocedure, die rekening houdt met zowel de aangenomen resolutie als de doelstelling van het wetsontwerp.

De vorige spreker meent evenwel dat amendement nr. 3, in zijn littera B, in een verplicht samenwerkingsakkoord voorziet. Volgens hem kan dit enkel met een bijzondere meerderheid worden gestemd.

Een senator merkt op dat artikel 92*bis*, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 het volgende

Les amendements n°s 1 et 3 à l'article 13 du texte précédemment adopté en commission (doc. Sénat, n° 2-602/4), qui avaient été déposés en séance plénière et renvoyés en commission le 1er février 2001, ont été examinés le jour même par la commission.

1. DISCUSSION

M. Caluwé a redéposé son amendement n° 1 (doc. Sénat, n° 2-602/7).

L'auteur déclare avoir redéposé son amendement parce qu'il estime que celui-ci s'inscrit dans le prolongement de la résolution du 26 janvier 2001 du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale (voir doc. n^o A-166/4, 2000/2001). Le Conseil demande en effet une concertation préalable avec le niveau fédéral. À cet égard, l'amendement n° 1 se rattache mieux à cette demande concrète que l'amendement n° 3 de M. Moureaux et consorts.

M. Moureaux rétorque que la méthode de son amendement n° 3 (voir doc. Sénat, n° 2-602/6) est différente mais que le résultat est identique à celui souhaité par le Parlement régional bruxellois. On introduit une coopération sur le sujet qui fait l'objet du prélèvement considéré.

Le préopinant trouve par ailleurs inacceptable que les institutions ou initiatives biculturelles fédérales sont financées par le biais de contributions qui seront supportées par les Bruxellois et, qui plus est, uniquement par les Bruxellois abonnés au câble, alors que le patrimoine de ces institutions profite à l'ensemble du pays.

Il n'y a en effet aucune garantie que les distributeurs ne répercuteront pas le montant de ce prélèvement sur leurs abonnés.

L'article 13 est donc contraire aux principes de loyauté fédérale et de bonne administration. D'où l'amendement visant à supprimer cet article.

Un autre sénateur fait valoir que certes la suppression pure et simple de l'article est plus proche du souhait exprimé par le Parlement régional dans sa résolution. Toutefois, il va de soi que l'amendement n° 3 s'inscrit également dans la logique du projet de loi tel que conçu. D'où le fait qu'il prévoit cette procédure de concertation, qui prend en compte la résolution adoptée tout en rencontrant l'objectif du projet de loi.

L'intervenant précédent considère toutefois que l'amendement n° 3 prévoit, en son littera B, l'obligation de conclure un accord de coopération. Selon lui, celui-ci ne peut être voté qu'à la majorité spéciale.

Un sénateur fait observer que l'article 92*bis*, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 dit que «l'État, les

bepaalt: «De Staat, de gemeenschappen en de gewesten kunnen samenwerkingsakkoorden sluiten ...»

Paragraaf 2 van dit artikel bepaalt welke akkoorden de gewesten «in ieder geval» moeten sluiten.

Het is natuurlijk niet omdat een bij bijzondere meerderheid goedgekeurde wet een lijst vastlegt van samenwerkingsakkoorden die in ieder geval gesloten moeten worden, dat daaruit volgt dat de andere akkoorden bij gekwalificeerde meerderheid van stemmen gesloten moeten worden. De tekst zegt dit geenszins. Artikel 92*bis* legt het sluiten van een aantal samenwerkingsakkoorden op bepaalde gebieden op. Voor het overige moet teruggerepen worden naar § 1 van artikel 92*bis*, dat de bevoegde overheden de vrije hand laat om er andere te sluiten. Bovendien bepaalt artikel 92, § 1, tweede lid, dat «over de samenwerkingsakkoorden wordt onderhandeld en zij worden gesloten door de bevoegde overheid».

Dit is precies wat het ingediende amendement zegt.

Men moet er dus uit besluiten dat dit amendement geen goedkeuring bij gekwalificeerde meerderheid vereist, maar eenvoudigweg bij gewone meerderheid.

Een van de andere indieners van amendement nr. 3 bevestigt dat een bijzondere meerderheid inderdaad niet vereist is. Voornoemd artikel 92*bis* voorziet hier niet in. Bijgevolg reikt de eis van een tweederde meerderheid verder dan de wettelijke voorschriften.

Een commissielid meent echter dat amendement nr. 3 van de heer Philippe Moureaux c.s. een aantal constitutionele problemen oproept.

Door het woord «bicultureel» te doen vervallen in het wetsontwerp, lijkt hij de financiering van gemeenschapsaangelegenheden door de Federale Staat te beogen, wat de Grondwet niet toestaat. De financiering van gemeenschaps- of gewestelijke aangelegenheden door de Federale Staat vereist een bij bijzondere meerderheid goedgekeurde wet.

Voorts koppelt de Staat de uitoefening van zijn bevoegdheid, te weten het financieren van culturele projecten, aan een samenwerkingsakkoord met de gemeenschappen via een bij gewone meerderheid goedgekeurde wet.

Ten slotte legt de wet een samenwerkingsakkoord op, wat een goedkeuring bij bijzondere meerderheid vereist, net zoals artikel 92*bis* van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Een van de indieners van amendement nr. 3 antwoordt dat het amendement wel degelijk de inzake culturele aangelegenheden bevoegde overheden, namelijk de gemeenschappen, op het oog heeft. Daarom moet er overleg komen. Een samenwerkingsakkoord tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap zou, bijvoorbeeld, met instem-

communautés et les régions peuvent conclure des accords de coopération ...».

Le paragraphe 2 dudit article détermine les accords qu'«en tout cas», les régions doivent conclure.

Ce n'est évidemment pas parce qu'une loi à majorité spéciale a déterminé la liste des accords de coopération qui doivent en tout cas être conclus qu'il faut en déduire que les autres accords doivent être pris à la majorité qualifiée. Le texte ne dit nullement cela. L'article 92*bis* impose de prendre un certain nombre d'accords de coopération dans certains domaines. Pour le surplus, il faut en revenir au § 1er de l'article 92*bis* qui laisse aux autorités compétentes toute latitude d'en conclure d'autres. De plus, l'article 92, § 1er, alinéa 2, dit: «Les accords de coopération sont négociés et conclus par l'autorité compétente.»

C'est exactement ce que dit l'amendement présenté.

Il faut donc en conclure que cet amendement ne suppose pas un vote à la majorité qualifiée mais tout simplement un vote à la majorité simple.

Un autre des auteurs de l'amendement n° 3 confirme qu'il ne faut effectivement pas de majorité spéciale. Ledit article 92*bis* ne le prévoit pas. Par conséquent, l'exigence d'une majorité des deux tiers va au delà du prescrit légal.

Un commissaire estime toutefois que l'amendement n° 3 de M. Philippe Moureaux et consorts pose plusieurs problèmes d'ordre constitutionnel.

En supprimant le mot «bicultureel» du projet de loi, il semble viser le financement de matières communautaires par l'État fédéral, ce que ne permet pas la Constitution. Le financement de matières communautaires ou régionales par l'État fédéral nécessite une loi votée à la majorité spéciale.

D'autre part, l'État lie l'exercice de sa compétence, à savoir financer des projets culturels, à un accord de coopération avec les communautés par une loi votée à la majorité simple.

Enfin la loi impose un accord de coopération, ce qui nécessite un vote à la majorité spéciale comme le fait l'article 92*bis* de la loi spéciale du 8 août 1980.

Un des auteurs de l'amendement n° 3 réplique que l'amendement vise bel et bien les autorités compétentes en matière culturelle, c'est-à-dire les communautés. C'est pourquoi on prévoit une concertation. Un accord de coopération entre la Communauté française et la «Vlaamse Gemeenschap» pourrait, par exemple, en accord avec l'État fédéral, partager le

ming van de Federale Staat, de inkomsten uit deze bijdrage kunnen verdelen onder de twee plaatselijke televisieomroeporganisaties, «TV Brussel» en «Télé Bruxelles». Dit is net het soort toewijzing dat tegemoet zou komen aan de wens om geld dat in Brussel geïnd werd, ook in Brussel te gebruiken ten behoeve van culturele aangelegenheden die de twee grote gemeenschappen in Brussel aanbelangen.

De senator is dus van mening dat amendement nr. 3 werkelijk de geest van onze instellingen eerbiedigt.

Een ander commissielid meent dat de indieners van amendement nr. 3 niet aan zijn bezwaren tegemoet komen. Net zoals de Raad van State erkent hij dat de federale Staat bevoegd is om deze bijdrage te innen. De federale Staat is echter niet bevoegd om de inkomsten uit deze bijdrage voor andere doelen te gebruiken dan federale, biculturele, aangelegenheden. Bijgevolg is het financieren van gemeenschapsaangelegenheden ongrondwettig behalve indien een bijzondere meerderheid ermee instemt.

De voorgaande spreker antwoordt dat het amendement tot doel heeft de belangen van beide gemeenschappen te behartigen. Het is niet de bedoeling om bevoegdheden van de gemeenschappen uit te oefenen maar om privé-organisaties of -instellingen met instemming van beide gemeenschappen te financieren. Dit is niet nieuw of uitzonderlijk, aangezien de Nationale Loterij, die ontegensprekelijk federaal is, dit reeds doet.

Een volgend lid blijft bij zijn kritiek dat amendement nr. 3 niet beantwoordt aan de verzuchtingen opgenomen in de resolutie van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. Die vraagt uitdrukkelijk om «de jaarlijkse bijdrage te schrappen die aan de kabelmaatschappijen die actief zijn op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gevraagd wordt».

Daarnaast wenst de Raad dat er overleg gestart wordt tussen de gemeenschappen en de federale overheid en betreft daar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bij. Dit overleg moet handelen over het eventueel invoeren van een dergelijke bijdrage.

Het amendement leidt ertoe dat dit overleg niet wordt afgewacht maar omgevormd wordt tot een overleg over de besteding. Volgens deze spreker is het beter de bijdrage gewoon te schrappen.

Een commissielid — gemeenschapssenator afkomstig uit het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verklaart dat zijn gewest geen bezwaar heeft tegen het voornemen van de federale Staat om een bijdrage te innen, op voorwaarde dat zij gebruikt wordt voor gemeenschapsaangelegenheden.

Het gewest wil eenvoudigweg niet dat de federale Staat oplegt waarvoor dat geld moet dienen.

produit de cette taxe entre les deux télévisions locales, «Télé Bruxelles» et «TV Brussel». C'est le type même d'affectation qui remplirait le souci d'utiliser à Bruxelles de l'argent qui a été récolté à Bruxelles dans des matières culturelles qui sont de l'intérêt des deux grandes communautés présentes à Bruxelles.

Le sénateur pense donc que l'amendement n° 3 reste vraiment dans l'esprit de nos institutions.

Un autre commissaire estime que les auteurs de l'amendement n° 3 ne répondent pas à ses objections. Il reconnaît aussi, comme le Conseil d'État, que l'État fédéral est compétent pour lever cette taxe. Toutefois, l'État fédéral n'est pas compétent pour utiliser les recettes de cette taxe pour autre chose qu'une matière qui est fédérale, *casu quo* biculturelle. Par conséquent, financer des matières qui relèvent des communautés est inconstitutionnel sauf à le faire à majorité spéciale.

L'intervenant précédent rétorque que l'amendement vise à rencontrer l'intérêt des deux communautés. Il ne s'agit pas d'exercer des compétences communautaires mais d'apporter un financement à des organismes ou institutions particuliers avec l'accord des deux communautés. Cela n'est pas nouveau ou exceptionnel, puisque c'est déjà ce que fait la Loterie nationale, qui est incontestablement fédérale.

Un membre suivant maintient sa critique selon laquelle l'amendement n° 3 ne répond pas aux aspirations formulées dans la résolution du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale. Cette résolution demande expressément de «supprimer la contribution qui y est demandée aux câblodistributeurs actifs sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale».

Le Conseil souhaite en outre que soit entamée une concertation entre les communautés et l'autorité fédérale et que la Région de Bruxelles-Capitale y soit associée. Cette concertation devrait porter sur l'instauration éventuelle d'une telle contribution.

Il résulte de cet amendement que l'on n'attend pas la tenue de cette concertation et qu'on la transforme plutôt en concertation sur l'affectation des recettes. Selon l'intervenant, il serait préférable de supprimer tout bonnement cette contribution.

Un commissaire, sénateur de communauté, originaire de la Région de Bruxelles-Capitale, déclare que sa région ne conteste pas l'intention de l'État fédéral de lever cette taxe à condition qu'elle soit utilisée pour des matières communautaires.

La région ne veut simplement pas que le niveau fédéral lui impose où ira cet argent.

Het gewest wenst dat een samenwerkingsakkoord gesloten wordt over de toewijzing van dat geld. Bijgevolg blijft amendement nr. 3 in overeenstemming met de voornoemde resolutie.

Een senator meent dat er daadwerkelijk een probleem is aangezien het om een federale bevoegdheid gaat. Het gaat dus niet om een onrechtmatige uitoefening door de federale Staat van een bevoegdheid die hij niet bezit of die gedeeld zou zijn. Biculturele aangelegenheden zijn een federale bevoegdheid gebleven. Bijgevolg, wanneer de Brusselse Hoofdstedelijke Raad verklaart dat de federale Staat de bijdrage niet mag innen, met welke uitspraak de Raad zijn bevoegdheden overschrijdt, ziet men niet goed in wat de wettelijke grondslag van die bewering is. In zijn advies heeft de Raad van State daar trouwens geen enkele opmerking over gemaakt.

Spreekster meent integendeel dat wanneer een resolutie met een zeer ruime meerderheid aangenomen is, men ervan kan uitgaan dat er een vraag is met betrekking tot de toewijzing van dat bedrag. In dit verband wil amendement nr. 3 dat men, in het kader van een bijzondere grondwetsregel, toch de richtlijn kan uitvoeren en het door de indieners van het amendement aanvaarde principe van een bijdrage vanwege de kabelmaatschappijen kan toepassen, en instemmen met het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst die de toewijzing bepaalt.

Het is niet absoluut noodzakelijk om nu al te bepalen wat de toewijzing van deze bijdrage is. Er komt een samenwerkingsakkoord met de overheden, bevoegd voor culturele aangelegenheden. Zij zullen mogen beslissen over de toewijzing van die bedragen.

Bijgevolg meent de senator dat het goedkeuren van amendement nr. 3 neerkomt op een poging om tegevoet te komen aan de wens van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, om de huidige bevoegdheidsverdeling te handhaven en bovendien om de kabelmaatschappijen in Brussel net als elders te doen bijdragen in cultuurproductiesectoren.

2. STEMMINGEN

Amendement nr. 1 van de heer Caluwé, opnieuw ingediend na de goedkeuring van het verslag, wordt verworpen met 8 tegen 3 stemmen.

Amendement nr. 3 van de heer Moureaux c.s. wordt aangenomen met 8 tegen 3 stemmen.

Het gehele geamendeerde wetsvoorstel wordt aangenomen met 8 tegen 3 stemmen.

La région souhaite qu'un accord de coopération soit conclu sur l'affectation de cet argent. Par conséquent, l'amendement n° 3 reste cohérent avec ladite résolution.

Une sénatrice pense qu'il y a effectivement un problème dans la mesure où il s'agit d'une compétence fédérale. Il ne s'agit donc pas d'un exercice abusif de la part de l'État fédéral d'une compétence qui ne lui reviendrait pas ou qui serait partagée. Les matières liées au biculturel sont restées de compétence fédérale. Par conséquent, quand le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale déclare, en outrepassant là ses compétences, que le niveau fédéral ne peut pas lever la contribution, on ne voit pas clairement sur quelle base légale il peut le dire. D'ailleurs, le Conseil d'État, dans son avis, n'a fait aucune remarque là-dessus.

L'intervenante pense par contre que, lorsqu'une résolution est votée à une très large majorité, on peut entendre qu'il y a une demande quant à l'affectation de ce montant. Là, l'amendement n° 3 vise à arriver à ce que, dans le cadre d'une particularité constitutionnelle, l'on puisse quand même arriver à appliquer la directive et à appliquer un principe, que les auteurs de l'amendement acceptent, de contribution des câblodistributeurs, et accepter de conclure un accord de coopération pour décider de l'affectation.

Il n'est pas indispensable de dire d'ores et déjà quelle pourrait être l'affectation de ces recettes. Il y aura un accord de coopération avec les entités compétentes en matières culturelles. Elles pourront décider de l'affectation de ces montants.

Par conséquent, la sénatrice estime qu'accepter l'amendement n° 3 revient à essayer de répondre aux soucis exprimés par la Région de Bruxelles-Capitale, de rester dans la répartition des compétences telles qu'elles sont aujourd'hui et, en plus, de faire contribuer les câblodistributeurs à Bruxelles comme ils le font ailleurs à des secteurs de production culturelle.

2. VOTES

L'amendement n° 1 de M. Caluwé, redéposé après l'approbation du rapport, a été rejeté par 8 voix contre 3.

L'amendement n° 3 de M. Moureaux et consorts a été adopté par 8 voix contre 3.

L'ensemble du projet de loi amendé a été adopté par 8 voix contre 3.

Vertrouwen wordt geschonken aan de rapporteur voor een mondeling verslag in de plenaire vergadering.

De rapporteur,
Louis SIQUET.

De voorzitter,
Paul DE GRAUWE.

*
* *

**TEKST AANGENOMEN
DOOR DE COMMISSIE**

—————
Zie Stuk nr. 2-602/9

Confiance a été faite au rapporteur pour un rapport oral en séance plénière.

Le rapporteur,
Louis SIQUET.

Le président,
Paul DE GRAUWE.

*
* *

**TEXTE ADOPTÉ
PAR LA COMMISSION**

—————
Voir le doc. n° 2-602/9